

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

POJEDINCI I
GRUPE LJUDI

MALA I SREDNJA
PREDUZEĆA

LOKALNE
ZAJEDNICE

JEDINICE LOKALNE
SAMOUPRAVE

GRAĐANSKA ENERGIJA

AKTIVNO UČEŠĆE I UDRUŽIVANJE GRAĐANA
U PROCESU PROIZVODNJE, POTROŠNJE,
SKLADIŠTENJA I/ILI TRGOVINE ENERGIJOM,
PROIZVEDENOM IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

NEKI OD MODELA FINANSIRANJA

GRUPNO
FINANSIRANJE

BANKARSKI
KREDITI I LIZING

GRANTOVI I
SUBVENCije

KOOPERTIVNI
FONDOVI

ETIČKE
BANKE

ŠTEDNJA GRAĐANA

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

Iznos depozita
iz kategorije stanovništva
u Bosni i Hercegovini

(Juni 2023) **15.6** milijardi KM

- Zbir depozita građana u BiH iznosi 15,6 milijardi KM, a čak 85% tih sredstava čini štednja domaćinstava
- Čak 63% depozita su neoročeni depoziti, što pruža značajan potencijal za investiranje u projekte građanske energije

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

Ko posjeduje štednju?

61%
muškaraca

60% osoba sa visokim
obrazovanjem

61%
osoba dobi 31-40

88%
osoba dobi 61+

63%

Ispitanika je poznato sa
pojmom *građanska energija*

59%

Ispitanika ne zna ili nisu sigurni u
postojanje različitih mehanizama
finansiranja projekata građanske
energije

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

Dob osoba koje su
najvjerojatniji kandidati za
ulaganje lične štednje u
projekte građanske energije

41-60

Mlađe osobe ili nisu zaposlene ili
imaju manje godina radnog staža i u
fokusu je rješavanje egzistencijalnih
(npr. stambenih) pitanja

Starije osobe, s druge strane, teže
finansijskoj sigurnosti i nisu
spremne na ulaganja

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

PREPREKE ZA ULAGANJE:

Pravne i administrativne

Visoke naknade, nedostatak pravne zaštite i igrivosti, nedostatak koordinacije između različitih nivoa vlasti (sistemska prepreka)

Političke

Politika i politički ustroj, korupcijske afere, privilegovanje određenih investitora, skepticizam prema državi i političkim institucijama

Ekonomске

Destimulacija ulaganja zbog navedenih političkih i administrativnih prepreka

Društvene i obrazovne

Nepovjerenje i skepticizam građana prema konceptu građanske energije, te slabo poznavanje ili nepoznavanje suštine građanske energije

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

62.90%

građana je spremno
uložiti dio svoje
štednje u projekte
građanske energije
(uz poticaj)!

Potencijalni članovi
zajednica obnovljive
energije

Građani koji posjeduju štednju su za

1960%

spremniji da ulažu u projekte građanske energije

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

PREPORUKA 1

Uspostavljanje zakonodavnog i regulatornog okvira za promociju građanske energije

- Reforme koje će pojednostaviti i ubrzati procese dobivanja neophodnih dozvola i licenci
- Fiskalne stimulacije u obliku subvencija i poreznih olakšica za inicijative građanske energije

PREPORUKA 2

Stvaranje specijaliziranog finansijskog mehanizma za mobilizaciju štednje za projekte građanske energije

- Mjesto ponude i potražnje za projekte građanske energije
- Obezbijediti mehanizme garancije za investicije
- Moguće integrisati u rad entitetskih fondova za zaštitu okoliša

PREPORUKA 3

Razvoj i provođenje edukativnih programa i javnih kampanja

- Podizanje svijesti o značaju i prednostima ulaganja u projekte građanske energije

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

Mobilizacija samo 1% štednog depozita građana je

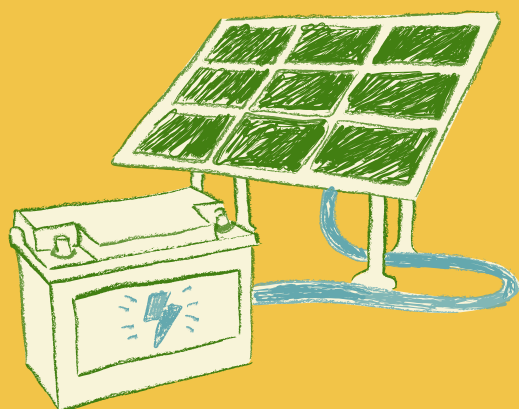
132.6

miliona KM

Od toga možemo:

Solarni paneli

110,50 MW

Godišnja proizvodnja

154.700 MWh

Domaćinstva

~37.000

121.550

broj stanovnika
koji se može
opskrbiti

8

Grad za 15% veći od Mostara

MOBILIZACIJA ŠTEDNIH DEPOZITA ZA POTICANJE GRAĐANSKE ENERGIJE

REGIONAL EDUCATION AND INFORMATION CENTRE
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN SOUTH-EAST EUROPE
REGIONALNI CENTAR ZA OBRAZOVANJE I INFORMISANJE
IZ ODRŽIVOG RAZVOJA ZA JUGOISTOČNU EVROPU

www.reic.org.ba

Rad je dostupan u Springerovom žurnalu Advanced Technologies, Systems, and Applications IX pod nazivom “Mobilization of Savings Deposits to Promote Citizen Energy”

Ovo istraživanje je urađeno u sklopu projekta “Prijatelji prirode”, a koji je finansijski podržala Fondacija Heinrich Boell

